

kurrencedygtig, saa længe synes jeg, det er berettiget, at den højtærede Regering fastholder, at man ikke fra Regeringens Side skal træffe Kriseforanstaltninger for at opretholde det bestaaende.

Forholdet var, som sagt, vidt forskelligt i 1921—22, hvor Hovedaarsagen til Arbejdsløsheds krisen, Erhvervs krisen, var Valutadumping fra store Industrilande med deprecieret Valuta. Det er der slet ikke Tale om nu. Det er vor egen Deflationskrisen, som nu er Hovedaarsagen, og der synes jeg, at skal der træffes erhvervs politiske Foranstaltninger af Regeringen og Rigsdagen da bør det være ud fra Princippet: do ut des, saa maa de paagældende først vise, at de ogsaa gør, hvad de kan gøre fra deres Side. Det er jo nemlig ikke Meningen, at saadanne erhvervs politiske Foranstaltninger fra Statsmagts Side skal være Forsørgelsesforanstaltninger, om man vil en Art social Forsørgelse til baade Bedriftsledere og til Arbejdere, saa vilde vi komme til udvidet social Forsørgelse ad anden Vej.

Men det er vel nok en af Grundfejlene i hele det liberalistiske Syn paa Industri politikken, at man har troet — det er den gamle liberale Opfattelse —, at naar Kræfterne fik deres frie Spil, vilde Resultatet af sig selv blive, at der i de respektive Lande skabtes nogle faa stærke Industrier, som var egnede for de i det paagældende Land foreliggende naturlige Betingelser, og at al anden Industri lidt efter lidt vilde blive trykket ned og vilde blive bortelimeret af disse sunde, naturlige Industrier. Men hviler ikke hele denne liberalistiske Grundbetragtning, set med Nutidens Øjne, paa 3 Fejsyn, som den Gang var undskyldelige, men som Erfaringerne nu har vist tydeligt og klart? Den første var denne, at Arbejdet ikke er flydende, ikke er likvidt. Man troede, at de Arbejdere, der blev ledige, efterhaanden som Kræfternes frie Spil bortelimerede de Industrier, der ikke havde de bedst mulige Betingelser, vilde med Lethed kunne faa lønnende Beskæftigelse paa anden Maade. Man regnede den Gang, da der ikke var Fagforeninger, hvor Lønnen var frit sat, hvor Arbejdstiden var ubegrænset, og hvor Kvinder og Børn arbejdede om Kap med de voksne i Fabrikkerne, ikke med de Hærskarere af arbejdsløse, vi nu har. Og endvidere tror jeg, at man den Gang ganske oversaa de erhvervs politiske Følger af de store industrielle Kombinationer, Korporationer, Kar-

teller og Truster i Udlandet, som nu paa Grund af den gennemførte Industrialisering er i Stand til at sætte deres Overskudsimport ind paa et lille Lands Marked til Underpriser. Og man havde heller ikke den Gang de umaadeligt indgribende, hurtigt foranderlige Vilkaar for Kommunikationsmidlerne at regne med, som vi har nu. Alle disse Faktorer bevirker efter min Formening, at den liberalistiske erhvervs politiske Opfattelse ikke holder Stik nu til Dags, at Kravene om Kriseværn, saaledes som de nu føres frem fra konservativ Side og til Dels ogsaa fra socialdemokratisk Side, er fuldt berettigede. Men den højtærede Regering har Ret i, at der, hvor det er muligt at gøre en Industri konkurrencedygtig ved dens egne Kræfter, der skal man ikke søge en kunstig Konkurrencedygtighed ad Lovgivningens Vej.

Det er mit Haab, at man er enig i den Grundbetragtning — og de Udtalelser, der er fremsat fra konservativ Side, tyder paa, at man er det fra den Side og fra radikal Side ligeledes —, at det ikke er en Arbejdsløshedsunderstøttelseslovs Sag at træffe løn politiske, erhvervs politiske Foranstaltninger. Saadanne Foranstaltninger skal træffes ad andre Veje, ad de naturlige Veje. Hvis det Synspunkt bliver fastholdt fra konservativ Side, tror jeg, at de meget beklagelige Følger vil kunne undgaas; som vilde opstaa, hvis Lovforslaget gik igennem i den Skikkelse, det har. Det har efter min Mening paa væsentlige Punkter ingen finans politisk Betydning nemlig, som det ærede Medlem Hr. Sven paapegede, med Hensyn til den ekstraordinære Arbejdsløshed. Hvis det vedtages, som det er, vil det have til Følge, at den Klassebevidsthed og den Klassebitterhed, som den højtærede Statsminister har advaret saa indtrængende imod i disse for alle Klasser i Befolkningen trykkende og vanskelige Tider, netop vilde finde en Næring, som de absolut ikke behøvede at finde, og som de Fordele, der opnaas ved disse Foranstaltninger, ikke i mindste Maade er i Stand til at opveje.

Fr. Andersen (Holbæk A.): Jeg tror, man har Lov til at sige, at Forsøget paa at etablere en offentlig Arbejdsanvisning har vist sig at være ganske forfejlet. Der vilde utvivlsomt ikke opstaa nogen Art af Vanskelighed noget Sted i Henseende til, at Parterne ikke kunde komme i Forbindelse med hinanden, hvis man gik til helt at opheve disse Kontorer. Det mest haand-